

Nederlanders uit een andere wereld

Hi, I am Andrew Dijkhuis

Katie Faber, Andrew Dijkhuis, Willem Both en Anna Boorsma (vlnr) tijdens hun gezamenlijke college

Dertien Amerikanen en een Canadees van Nederlandse afkomst studeren aan de VU. In hoeverre zijn zij nog Nederlands?

TEKST: WELMOED VISSER
FOTO: JORDI HUISMAN

Ze vieren oud en nieuw met oliebollen en krijgen cadeautjes met Sinterklaas. Toch is het voor de Amerikaanse en Canadese studenten van Nederlandse afkomst wel even wennen om echt in Nederland te wonen: hier zitten hun medestudenten gewoon door colleges heen te kletsen en gaat bijna niemand meer naar de kerk. De conservatieve, gereformeerde cultuur die zij als Nederlands beschouwen, vinden ze hier bijna niet terug. In plaats daarvan zijn ze in een stad terechtgekomen met vrouwen achter de ramen, hoofdhoeken en coffeshops. "Vroeger dacht ik dat ik Nederlander was. Maar hier ben ik een buitenlander die de taal niet spreekt", vertelt de Canadees Willem Both, een van de studenten van Calvin College in Grand Rapids, Michigan. De Wallen vindt hij raar, de vele fietsers noemt hij *awesome* en hij verbaast zich over de brutaliteit van de kinderen uit de buurt met wie hij laatst een partijtje basketbal speelde: "Ze

gingen er vandoor met mijn bal. Amerikaanse kinderen zouden hem voor je gaan halen." Op dinsdag- en woensdagavond komen de Neder-Amerikanen samen voor het vak *Dutch environmental history and sustainability*, over windmolens, waterkeringen en de geschiedenis van de Nederlandse infrastructuur. Hun docent Henk Aay is, ondanks zijn naam en zijn perfecte Nederlands, ook een Amerikaan, zij het eentje die geboren is in Driebergen en daarna met zijn ouders naar Canada verhuisde. Al sinds 1989 neemt hij elke twee jaar een groep studenten van Calvin College mee naar Nederland. Tot dit jaar waren dat altijd excursies van een paar weken, nu zijn de studenten voor het eerst een heel semester aan de VU. Ze komen van verschillende studierichtingen, de meesten doen thuis een technische studie. Naast het vak van Aay, volgen ze andere vakken met Nederlandse studenten. Ze wonen op Uilenstede.

Evoluтиetheorie?

De verschillen tussen Calvin College en de VU zijn groot, vertellen de studenten: in Michigan woont ongeveer de helft van de studenten op de campus, moeten ze meer opdrachten inleveren, maar hoeven ze weer minder te lezen voor hun studie. Daar is het ondenkbaar dat studenten zitten te eten tijdens colleges en speelt het geloof een belangrijke rol in het onderwijs. "De meeste studenten gaan naar de kerk", vertelt biologiestudente Katie Faber. Dat kunnen Nederlandse studenten zich vaak maar moeilijk voorstellen. "You really go to church every week?" kreeg Both te horen. Zijn medestudent zat hem aan te kijken alsof hij een *alien* was. Het geloof komt op Calvin College ook in de collegezaal ter sprake: "Docenten moeten ondertekenen dat ze het christelijk geloof aanhangen en dat ook zullen doorvoeren in hun colleges", vertelt Aay. Betekent dat bijvoorbeeld dat de evolutietheorie niet ter sprake komt? Aay: "Nee, die komt wel degelijk ter sprake, maar wel als een opvatting, waarnaast je ook andere dingen kunt geloven." Opvallend aan de Nederlandse studenten vinden de Amerikanen het gemak waarmee ze over onderwerpen als religie en politiek beginnen. Anna Boorsma: "Hier switchen mensen van een gesprek over religie naar het weer. Dat vind ik goed. Daarmee wordt het geloof gewoon één van de dingen die worden besproken. Maar ik moest er in het begin wel aan wennen. In de Verenigde Staten zijn we veel voorzigtiger."

De Amerikaanse studenten vinden hun Nederlandse collega's vriendelijk en behulpzaam, maar in hun vrije tijd trekken ze het meest met andere buitenlanders op. "De studenten zijn hier minder een gemeenschap dan op Calvin. Ze hebben vaak hun eigen leven. Op Calvin College woont de helft van de studenten op de campus. We gaan daar naar de kerk, sporten daar", vertelt Andrew Dijkhuis. "Maar dat is niet op elke Amerikaanse universiteit zo, hoor. Er zijn ook universiteiten in de grote steden, die meer op de VU lijken." En Uilenstede dan? Is dat geen gemeenschap? Dijkhuis: "Dat verschilt erg waar je zit. We wonen allemaal in verschillende eenheden. Er zijn gangen waar de mensen veel onderling contact hebben, maar ik heb vooral mensen ontmoet bij de borrels van de vereniging voor internationale studenten." Het leukst aan het uitwisselingsprogramma zijn de uitjes in het weekend: de Amerikanen zijn al naar de polders geweest, naar de terpen in Noord Nederland en naar de 'stad van de zon', een duurzame nieuwbouwwijk bij Heerhugowaard. Aay: "Het is een rijdend college. We gaan met twee busjes en ik vertel onderweg over de geschiedenis van het landschap. De mensen in het tweede busje kunnen me horen via een microfoon. Binnenkort gaan we naar het Amsterdamse bos. Dat is dichtbij, dan hoeven we eindelijk eens niet zo ver te rijden."

Reageren? Mail naar redactie@advalvas.vu.nl.

A Cup of Dutch

- > **KATIE FABER** BLOGT op <http://acupofdutch.blogspot.com/> over haar belevenissen in Nederland. Twee citaten: Yesterday we moved into Uilenstede (OWL-len-sted-eh, sort of). It is basically a giant student housing complex with multiple buildings that have multiple staircases and multiple ways of getting lost. (zondag 31 januari)
- > Last Saturday Eric, Anna, and I decided to make oliebollen. Anna's kitchen conveniently has a deep fryer, and Super de Boer conveniently has a just-add-water oliebollen mix. Actually, most of their mixes are just-add-water, which is great for poor exchange students who don't have many kitchen supplies. (dinsdag 23 februari)

>Kort

Het Amelands

Het Amelandse dialect is nog springlevend. Jongeren op het eiland gebruiken het zelfs bij het sms'en. Dat blijkt uit het onderzoek waarop Mathilde Jansen 8 april promoveerde. Van de geïnterviewden gaf 98 procent aan het dialect heel gemakkelijk te kunnen spreken en bijna alle scholieren gebruiken dagelijks Amelands. Dit komt door de honkvastheid van de Amelanders en een sterke identiteitsbehoefte, verklaart Jansen. Amelands spreken ze alleen als ze onder elkaar zijn. Met buitenstaanders, toeristen en mensen van de vaste wal spreken ze Nederlands. Amelands is een mengsel van de Nederlandse en Friese taal. Aan de oostkant van het eiland wordt een iets andere variant gesproken dan aan de westkant. Van het proefschrift is ook een populaire versie verschenen: *Een echte Amelander spreekt dialect*. Meer info op mathildejansen.nl. (DdH)

Snellere medicijnen

Scheikundigen van de VU en de UvA hebben een principe gevonden om medicijnen sneller te laten werken. De werking van veel medicijnen berust op een katalysator, een stof die een chemische reactie in gang zet, tussen iets in het lichaam en stoffen uit het medicijn. Deze katalysator werkt het snelst, zo ontdekten de chemici, als hij instabiel is. Hoe instabieler de katalysator, des te sneller de reactie. Door gebruik van massaspectroscopie wisten de onderzoekers deze stabiliteit te bepalen. Hun idee is dat je stoffen nu vooraf kunt onderzoeken op hun geschiktheid als katalysator. De scheikundigen publiceerden hun bevindingen in het tijdschrift *Nature Chemistry* van 4 april. VU-promovendus Willem-Jan van Zeist deed onder begeleiding van hoogleraar Matthias Bickelhaupt het theoretische deel van het onderzoek. Zijn collega's van de UvA verzorgden het experimentele deel. (WV)

Doorvragen

Goed doorvragen in open interviews is belangrijk. Maar de manier waarop dit gebeurt, doet er niet toe. Dat blijkt uit onderzoek waarop Gerben Moerman vrijdag 16 april promoveert. Moerman zocht uit welke manier van doorvragen in sociaalwetenschappelijke interviews het beste werkt: gereserveerd, meegaand of juist prikkelend. Hij deed dit aan de hand van een experiment waarbij 36 interviewers in totaal 214 interviews met open vragen hielden onder Amsterdammers. Studenten leren vaak hun interviewkandidaat zo min mogelijk te sturen en dus beheerst te reageren. Echter, het maakt vrijwel niets uit hoe ze op antwoorden ingaan. De kwaliteit van de informatie is ondanks verschillende manieren van doorvragen vrijwel gelijk, zo concludeert Moerman. (MT)

Pacemakertherapie

Bij welke patiënt pacemakertherapie aanslaat, valt nu te voorspellen. Promovendus Iris Rüssel van het VUmc onderzocht vijftig patiënten met hartfalen. Voor een goede pompfunctie maakt de hartspier niet alleen een samenknijpende beweging, maar ook een wringende. Bij veel hartziekten gaat een afname van de pompfunctie gepaard met veranderingen in zowel de samenknijpende als de wringende beweging. Met behulp van een speciale MRI-techniek ontdekte Rüssel dat de hartspier niet synchroon samentrekt. Patiënten die weinig 'wringende' bewegingen van het hart hadden, bleken beter op pacemakertherapie te reageren. Hierdoor is het mogelijk om patiënten vooraf beter te screenen en het succes van een ingreep te bepalen. (FB)

Boorsma's en Jansens

- > In het westen van de Amerikaanse staat MICHIGAN woont een kwart miljoen mensen van Nederlandse afkomst. Deze Nederlandse gemeenschap richtte in 1876 in Grand Rapids een SEMINARIE op voor gereformeerde dominees: Calvin College. Vanaf 1900 werd het ook opengesteld voor studenten die andere vakken dan theologie wilden studeren.
- > Bijna de helft van de huidige vierduizend studenten is nog steeds van Nederlandse afkomst. Dat is te zien aan de ACHTERNAMEN: Boorsma, Dijkhuis, Jansen. De meesten spreken geen Nederlands.
- > De VU heeft al ruim honderd jaar contact met CALVIN COLLEGE. Elk jaar komt een groep studenten van Calvin College hier studeren.